כל קרבנות הצבור פרק תשיעי מנחות פו.

מסורת הש"ס

א) ל"ל ואם הביא פסול מפני שהוא שרף והתניא ואם הביא כשר אמר רב יוסף כו'. ל"ק. ב) רש"ל מ"ז ומ"ש. ג) מולין מו., ד) מו"ק ט: פסחים מג. שבת פ: מגילה יג. ש"ס. ה) [אחי מיהו הכא ליתא כשיש מקום לא נשנת ולא בפפסים]. ו) ס"ל אנפקנון. ז) [נמיל פה: לקמן פו.]. ח) ל"ל כשר. ל"ק. ט) ל"ל ומתמיה. י) נ' ל"ק ומתמיה וי"ל אליע יפה לפיקו לרוך לעגון. כ) ל"ל שנ. ל"ק. ל) מהרש"ק מ"ז ועי' ל"ק. מ) בר"ר: מעמת. נ) לפי דברייהו נרסי נרס"ו מתמני' יאם הביא פסול ושין ל"ק. ס) [נעקר גרגר ל"ן]. ע) [הערוך ערך נגלל ל"ן].

תורה אור השלם

1. וְהַהֵגִיעַ חֹר נְעָרָה לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֵּץ הְיוֹת לָהּ כְּדָת לַנָּשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן יִמְּלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים:
אסתר ב יב
2. וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד:
שמות כז כ

הגהות הב"ח

(א) גמ' אם היה עני חזר ל"ל ולוח ר' נתמן: (ב) רש"י ד"ה מפני שהוא שרף מוהל כמלמא ולפי שמן הס"ד ולת"ל מ"ה הא ר"ש לר' שמעון: (ג) ד"ה של ריח וכו' רע הס"ד ולת"ל מ"ה ב' דיתים כו' שלשה לקישות: (ד) ד"ה מגרגרו וכו' עד דעשה: (ה) ד"ה ענין אמר וכו' שיטל הוא לעמוד: (ו) ד"ה מיתו וכו' שמן זך הס"ד ולת"ל מ"ה כמין תמרה כמו התמרים כשטוטין: (ז) ד"ה רבי יהודה וכו' אלא מיתני במכתשת היינו טופס דקתני דמתני' הס"ד: (ח) ד"ה הכי וכו' לפיכ הכי לא אהכשר שני שבראשון:

לעזי רש"י

בלשמ"א. משחה לרפואה. רי"ם [בופר"ט]. יין הנעשה משמרים. בלצי"ר [בלייצי"ר]. לפצרע

מוסף רש"י

עשרירן מקמצין. ר' שמעון בן רבי. בנו של נשיא היה ומקמץ, לשון עצרן [חולין מו:]. סטכתא. לא אתפרש [פסחים מג:]. אנפקנון. דתנן [לעיל פה:] אין מביאין אנפקינון. הוא שמן את שלא הגיע שלש [שבת פ: וכ"ר מגילה יג:]. שלא הביא שליש. שלא ניצלו שלש [מו"ק פ:]. למה סכין אותו. היינו שמן המור [שבת פ:] אבל הני קא מהדר דקתמר מיפלין וכו' [מו"ק פ:]. מעיבר [מגילה יג:]. תשקלי"ל [פסחים מג:]. הקדישו. לעזרן מנחות מהו שילקה עליו משום בעל מום. דהכי אמר רבי נחמיה [מתורה יא:] שמקדש בעל מום לוקה [לעיל פה:].

עין משפט נר מצוה

כד א מי' פ"ו מהלכות איסורי מזבח הל' [ח]
יד:
כה ב מי' שם הלכה ג:
כו ג מי' פ"ו מהלכות איסורי מזבח הל' מ:
כז ד מי' שם הל' ט:
כח ה מי' שם הלכה י:

רבינו גרשום

ואם הביא פסול מפני שהוא שרף זרעה בעלמא ובמתניתין משמע דשמן קא חשיב ליה אלא שאינו מן המובחר: לא קשיא לר' שמעון ב"ר דמטביל ביה שמן הוא: סטכת אפרסמון הגיא רבי יהודה [אומר] שמן [ו] המור אונפקינון כבוש. במלח: ג' זיתים. כלומר ג' לקיטות יש בזית ובכל לקיטה יש בה ג' מיני שמנים ומשום כך יש ג' לקיטות שאין זה הזית מתבשל כולו בפעם אחת הזית הראשון הלקיטה הראשונה מגרגרו בראש הזית שהזיתים בראשן קודמין לבשל מפני שהחמה וזרחת עליהן תדיר: וכותש ואתן הגרגרים ונותן לתוך הסל כדי שיזוב השמן מן הסל בכלי אחר: ר' יהודה אומר סביביה אנני הסל למעלה היה נותנן ולא לתוכו כדי שיקלוט דפני הסל השמרים והתפילת והצלול יזוב ממנו זה שמן ראשון לקיטה ראשונה: וטוען בקורה. מוציא שמנו: ר' יהודה אומר לא טוען בקורה עדיין אלא באבנים והוצא משם זה שמן שני ותחזר ושוחן הגרגרים וטוען זה שלישי [השני] מגרגרו בראש הגג כלומר לוקט הזיתים שבאמצע האילן כלומר אותן שעומד בראש גגו ויכול ליטלן. לסימנא קאמר בראש הגג וזית השלישי לוקט אותן שמתחת הזית לפי שאין הנשמש זורח עליהן הרבה ואינן מתבשלין יפה משום הכי עוטנו בבית [הבד] כלי משימן בבית הבד בכלי במעטן עד שילקה עד שירכך קליפתן וישחנה מראיתן: ומעלן ומנגבן בראש הגג לפי כשהיו ביחד בכלי אגב הרוחק יצא מהן (מוזה) (מהלן) ונשרו וכותש ונותן וכו': מגרגרו תנן שולקטו או מגלגלו תנן שמניחו בראש הזית עד שמתבשל יפה יפה: שמן זית מזיתי שיתבשל על האילן יפה יפה ועושה אותו במין תמרה שמניחו ליבש בדרך שמיבשין התמרים כשרוצין לעשותן גרוגרות: כותש דקתני מתניתין מני ר' יהודה היא תוך הסל דקתני במתניתין אתאי לרבנן דבריהא:

ג) נראה ל"ל הגיה ר"י לומר שמן המור הוא אונפקינון והוא שמן זית יכי.

שיטה מקובצת

ג) תיבות והתניא ואם הביא כשר נמחק: ד) תיבות נמי הכי נמחק: ו) שלשה זיתים בר. פ"ה דצלקים בני זמנים והיינה דא"כ למה ממעט מלקיטתן כאחת תאנה ולא ממעט ג"כ זית לבך נראה דלעולם נלקטים כאחת מיהו יש כאן ג' מיני זיתים הראשונים שהם בראש האילן שהחמה וזרחת עליהן תמיד מתבשלים יותר והשניים שלמטה אין מתבשלים כל כך והשלישיים שלמטה אין מתבשלים כל כך: ז) תיבת הן נמחק: ח) זה היה ראשון כו' באבנים זה

ואם הביא **פסול מפני שהוא שרף.** מוהל כעלמא ולא שמן והיכי משיב ליה מתני' כהדי שמנים פסולין דמכל מקום שמן קרי ליה כך פירש בקונטרס וי"מ גרים במתני' ואם הביא כשר [ו] בה]: **זריק** ליה. כלומר לא היה אוכלו אבל לא זורק ממש דסכין אותו שמשיר את השיער ומעדן את הבשר: **שלשה** זיתים. פירש בקונטו' ג' פעמים בשנה מלקטין את הזיתים לפי שאין מתבשלין בבת אחת וקשין דבמס' פאה (פ"א מ"ה) משמע דחיינין בפאה וכל דבר שאין לקיטתו כאחד לא מחייבא בפאה כדאי' בריש כלל גדול (שבת דף פח.) וממעט תאינה דלא נלקטין כולן כאחת אלא [ו] שזה מתבשל יותר מזה כדמפרש ואזיל ובערוך [ח] פירש כפירוש הקונטרס דבשלשה זמנים לוקט את הזיתים לפי שאין מתבשלין כולן כיחד ובגמ' דבעי מגרגר תנן או מגלגל תנן פירש בערוך מגרגר תנן כלומר לוקט אחד אחד אותן המבושלין או מגלגל תנן שעושה להם סימן אלא יתערבו עם אחרים ומניחם עד שיתבשלו יפה ויתרכבו כגילה מגולגלת ובמס' עדיות (פ"ד מ"ו) ומייתי לה בפ' קמא דיומא (דף טו:) חבית של זיתים המגולגלין ובפ' אין מעמידין (ע"ז לט:) זיתי קלוסקא המגולגלין פי' [ט] זיתים הנמתקים לאכילה נקראין מגולגלין:

שוין שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות [י] השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה [ו] ראשון טוען בקורה ורבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה [מ] והשאר למנחות שלישי עוטנו בבית הבד עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג כותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה [מ] ראשון טוען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות: **גמ'** איבעיא להו מגרגרו תנן או מגלגלו תנן תא שמע דתניא שמן זית מזיתו מכאן אמרו [י] זית ראשון מגלגלו בראש הזית וכונסו לבית הבד וטוחנו בריחים ונותנו בסלין שמן היוצא ממנו זה היה ראשון טען בקורה שמן היוצא ממנו זה היה שני [מא] וחזר ופרק וטחן וטען זה היה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות וכן זית שני [יב] וזית שלישי עוטנו בבית הבד עד שילקה ומעלה לראש הגג ועושה אותו כמין תמרה עד שיזובו מימיו וכונסו לבית הבד וטוחנו בריחים ונותנו בסלין ושמן היוצא ממנו זה היה ראשון טען בקורה שמן היוצא ממנו זה היה שני פרק חזר וטחן וטען זה היה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות רבי יהודה אומר לא היה טוחנו בריחים אלא כותשו במכתשת ולא היה טוען בקורה אלא באבנים ולא היה נותנו בסלין אלא לתוך סביבות הסל: [יג] **הא** גופא קשיא כותש מני רבי יהודה היא תוך הסל אתאן לרבנן האי תנא סבר לה כותיה בחדא ופליג עליה בחדא: **מתני'** [י] הראשון שבראשון אין למעלה הימנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה הימנו: אף [יד] כל המנחות היו בדין שיטענו שמן זית זך מה מנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית זך מנחות שהן לאכילה אינו דין שיטענו שמן זית זך [ת"ל [ב] זך כתית למאור ואין זך כתית למנחות:

גמ'

(א) (והתניא ואם הביא כשר) מפני שהוא שרף אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' חייא הא ר"ש בר רבי דר' חייא זריק ליה ור"ש בר רבי מטבל [ביה] (ליה) (ב) וסימניך עשירים מקמצין: (ג) ששה חדשים בשמן המור מאי (ד) שמן המור רב הונא בר חייא אמר סטכתא ר' ירמיה בר אבא אמר שמן זית שלא הביא שליש: תניא (ה) (נמי הכי) רבי יהודה אומר (ו) אנפקנון שמן זית שלא הביא שליש למה סכין אותו שמשיר את השיער ומעדן את הבשר: אין מביאין מן הגרגרין שנשרו במים: תנו רבנן (ז) שמן זית כבוש שלוק שרוי ושל שמרים ושל ריח רע לא יביא ואם הביא פסול בעי רבה (ח) הקדישו מהו שילקה עליו משום בעל מום כיון דפסול כבעל מום דמי או דלמא אין בעל מום אלא בבהמה (ט) תיקו: **מתני'** (י) (ג) שלשה זיתים (כ) הן ובהן שלשה שמנים הזית הראשון מגרגרו בראש הזית וכותש ונותן לתוך הסל ר' יהודה אומר סביבות הסל זה (ל) ראשון [חזר] וטוען בקורה ר' יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות (מ) השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה (נ) ראשון טוען בקורה ורבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה (ס) והשאר למנחות שלישי עוטנו בבית הבד עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג כותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה (ע) ראשון טוען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות: **גמ'** איבעיא להו מגרגרו תנן או מגלגלו תנן תא שמע דתניא שמן זית מזיתו מכאן אמרו (פ) זית ראשון מגלגלו בראש הזית וכונסו לבית הבד וטוחנו בריחים ונותנו בסלין שמן היוצא ממנו זה היה ראשון טען בקורה שמן היוצא ממנו זה היה שני (צ) וחזר ופרק וטחן וטען זה היה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות וכן זית שני (ק) וזית שלישי עוטנו בבית הבד עד שילקה ומעלה לראש הגג ועושה אותו כמין תמרה עד שיזובו מימיו וכונסו לבית הבד וטוחנו בריחים ונותנו בסלין ושמן היוצא ממנו זה היה ראשון טען בקורה שמן היוצא ממנו זה היה שני פרק חזר וטחן וטען זה היה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות רבי יהודה אומר לא היה טוחנו בריחים אלא כותשו במכתשת ולא היה טוען בקורה אלא באבנים ולא היה נותנו בסלין אלא לתוך סביבות הסל: (ר) **הא** גופא קשיא כותש מני רבי יהודה היא תוך הסל אתאן לרבנן האי תנא סבר לה כותיה בחדא ופליג עליה בחדא: **מתני'** (ש) הראשון שבראשון אין למעלה הימנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה הימנו: אף (ת) כל המנחות היו בדין שיטענו שמן זית זך מה מנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית זך מנחות שהן לאכילה אינו דין שיטענו שמן זית זך ת"ל (א) זך כתית למאור ואין זך כתית למנחות:

גמ'

(ב) מוהל שרף. נעלמה ולא שמן והיכי משיב ליה מתני' כהדי שמנים פסולין דמכל מקום שמן קרי ליה: (ג) **סטכתא.** שקורין בלעז"ש: **תניא** רבי יהודה [אומר] **אנפקינון.** דתני כמתני' הייט שמן זית וכו': **שמשיר את השיער.** לפי שהוא נוטר יש בו כח: **של ריח רע.** שמן שרימו (ג) רע: **מתני' שלשה.** לקיטות יש בזית שלוקטין אותו בשלש פעמים ובכל לקיטה יש בו שלשה שמנים: **הזית הראשון.** זיתים שלקטן בראשונה: **מגרגרו בראש** [ד] שמן [ה] שמי: **רבי יהודה אומר.** לא היה טוענו בקורה לפי שהיה נוטען [ו] ביתר והיו השמרים יוצאין ומתערבין בשמן אלא בכנסים טוענו ומה שיולא עכשיו זה היה שמן שני: **חוזר ופרק.** הגרגרים וטענן בקורה ומה שיולא זה שמן שליש: **מגרגרו בראש הגג.** אותם זיתים אין מתבשלין כל צורכן כאילן אלא שוטחן בראש הגג כחמה כדי לרככן כך בשעתו. ענין אחר מרבותיו ז"ל מגרגרו בראש הגג כלומר מלקט זיתים שבאמצע האילן שאינן בראש הזית כלומר אותן שיהיו (ה) לעמוד בראש גגו ויוטלן שאותן אין מתבשלין כתחתה כמו אותן שבראש הזית והלא לאמר בראש הגג לסימנא קאמר: **הזית השלישי.** לוקט זיתים התחתונות לפי שאין החמה זורחת עליהן תדיר אין מתבשלין יפה ומאחר בלקיטתן ומשום הכי עוטנו בבית [ו] מיתם ו) כמעטן עד שילקו שיתרכך קליפתן ויאמנו מרחיהן ומנגבן בראש הגג **בא]** שבשהיו ביחד כמעטן כדוחק יצא מהן מוהל [בב] ונשרו ו): **גמ' מגרגרו תנן.** שמנית הזית עד שנתבשלו הגרגרים כל צורכן: **או מגלגלו תנן.** דסיינו נמי שמנימו באילן עד שנתבשלו יפה כגון כיצה מגולגלת [שיקלין פ"ב מ"ו]: **שמן זית.** דכתיב בקלא שמן זית זך כתית [שמות כז]: **מזיתו.** שיהיו הזיתים באילן עד בג] שיהיה בהן (ו) שמן: **ממכן.** כשעושין אותו גרוגרות: **רבי יהודה אומר לא היה טוחנו.** זית דאשון אלא (ו) כותשו: **כותש.** דקתני כמתני' מני ר' יהודה היא. תוך הסל דקתני כמתני' אתאן לרבנן דבריהא ת"ק דר' יהודה: **הא גופא.** דמתני' סבר לה כר' יהודה כחדא בכותש ופליג עליה בחדא בתוך הסל: **מתני' כשני.** שמנית דאשון הראשון שבזית שני שוין ואע"ג דשני שבראשון וראשון שבשני שוין למעוטי אם"ר (ח) לא אמר בד] בשני כ) שבראשון למעוטי להא אמרינן בגמ' דלמעוטי בעינן בזית ולא היה בזית אלא דאשון שבכל זית ל) (דמתני' דכותש ר"י היא):

רש"י כת"י

מפני שהוא שרף. מוהל בעלמא [והיכי] חשיב ליה מתניתין כהדי שמנים פסולים [דמכל] מקום שמן קרי ליה: **דר' חייא וריק ליה.** לאנפקינון דלא [מטיב] ליה שמן כלל: **עשירים מקמצין.** רבי שמעון שהרי בן נשיא ועשיר היה קומצו ואוכלו. קמצן עצרן: **תניא** [ר'] **יהודה אומר.** שמן המור הוא אנפקינון והוא שמן זית שלא הביא שליש: **כבוש.** שכבש את הזיתים בחומץ ומלח: **ושל שמרים.** שמן שיולא מן השמרים כמו שמוליאין יין משמרי היין שקורין ר"י"ש: **מתני' שלשה זיתים.** שלש פעמים בשנה מלקטין את הזיתים מפני שאין מתבשלין בבת אחת: **והן ובהן שלשה שמנים.** כלל פעם [מוליאין] בו שלשה מיני שמנים: **הזית הראשון.** כלומר פעם ראשונה שמלקט: **מגרגרו בראש הזית.** טוחן ומלקט גרגרין שבראש הזית שהן מבושלין תחלה לפי שהחמה מקדמת עליהן ומבושלין: **לתוך הסל.** ומתמתן ויולא והכלי תחת הסל שהשמן טופל בו: **רבי יהודה אומר סביבות.** דוחפי הסל נותנו תחותו והשמן זב דרך הדפנות וטופל לשולי הסל ומשם מתמתן ויולא ומתלא שמן מזוקק שהפסולת והספקיות נדבקים בדופי הסל אבל לא יתנם בשולי הסל לפי שמתערב שמן ושמרים ויוצאים ומתלא השמן עכור: **זה.** השמן הזה מאיליו מן הסל בלא שום טעינה נקרא שמן ראשון על פעם זו: **טוען בקורה.** אינם שבכל: **ר' אומר באבנים.** ולא בקורה שהקורה כבדה ומוליאה את השמרים: **חוזר ופרק.** כרימים את הזיתים שמתחת הקורה וטען אח"כ בקורה: **הראשון למנורה.** דבעינן שמן זית זך [שמות כז]: **והשני כשר למנחות.** דלא מיבע בהו זך: **הזית השני.** כשמלקט בפעם שניה את הזיתים: **מגרגרו בראש הגג.** מלקט את הגרגרים הקמוכים לגג דזיתיהם הוי אבל נגוטיהם ואותן מתבשלין בשניה: **הראשון.** שלא קודם טעינה כשר למנורה: **הזית השלישי.** מה שמלקט בפעם השלישית אין מתבשלין לעולם כל צרכן שהם הענפים שתחת הגג שאין החמה נוגה בהן: **עוטנו.** על שם שטענן שמאסף בו את הזיתים: **עד שילקה.** כלומר כל כלע"ז: **ומנגבו בראש הגג.** דמתוך שמאספו בכלי אחד מרבעה וחמשה ימים זב מאליו מהן מוהל שאינו יפה לפיקו צריך לנגבו: **גמ' מגרגרו תנן.** שלוקט גרגיר כאן לפי שעדיין אינו מבושל: **או מגלגלו תנן.** שמניחו בראש הגג עד שהוא מבושל מאליו: **ת"ש שמן זית מזיתו.** כלומר האומר הרי עלי שמן זית שיהא השמן שיתבשל ויתמלא שמנו בעודו בזית דקרא קא דרים משמן זית זך כלומר מבושל שיצא ממנו בלא טעינה: **ומכאן אמרו הזית הראשון מגולגלו כו' וכונסו לבית הבד.** אבל לא לבית הבד ממש עד שיצא שמן הראשון על ידי סלים: **פרק.** פרקו מבית הבד וטוחנו בריחים ונוטעינו בבית הבד: **זית שלישי.** לא היה מבושל כאילן מפני שהוא שמן תחת הגג ואין החמה פוגעת בה: **כמין תמרה.** שעושה [אותו] כדי רחב מלמעלה וקצר מלמעלה: **מימיו.** מוהל ושרף שיולא ממנו כשדחקו זה אל זה בטעינן: **לא היה טוחנו בריחים.** שמוליא את שמריו ועכרו: **כותש.** דקתני ת"ק כמתניתין: **ר' יהודה היא.** דקתני מני בגרייתא כותשן במכתשת: **תוך הסל.** דקתני ת"ק כמתניתין אתיא לרבנן: **פלי.** תנא קמא דמתניתין: **מתני' שלשה זיתים.** לאכילה. לאכילת המזבח:

היה שני כו' ושני זה היה שלישי: ו) למנחות הזית השני: ז) זה היה ראשון טוען בקורה ר' יהודה אומר באבנים זה היה שני חזר כו' זה היה שלישי כו': ח) זה היה ראשון כו' באבנים זה היה שני חזר כו' זה היה שלישי: ט) אמרו הזית: יא) שני ופרק וחזר וטען: יב) זית שני זית שלישי: יג) זיתים הא גופא קשיא נמחק: יד) תיבת כל נמחק: טו) הביא כשר הס"ד ומה"ד ס"ס ואם הזית: טז) בראש הזית: יז) חוזר ופרק מה שטחש דהיינו הגרגרים: יח) שמן השני: יט) ביותר והיו: כ) הבר כלומר שמניתן: כא) הגג שכשהיו: כב) ונשרו: כג) עד שיתבשלו הס"ד והשאר נמחק: כד) אחי שני: כה) כשר והשתא ניחא דפריך אדבא דאמר פסול: כו) אלא נראה לי שזה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com